1841. **N°. 95.**

DRENTSCHE COURANT.

Vrijdag, den 26 November.

GEDEPUTEERDE STATEN der Provincie *DRENTHE* maken bekend, dat in den morgen van woensdag den eersten December aanstaande, de nieuwe provinciale puin- en grindweg, tusschen *Assen* en *Rolde*, ten algemeenen gebruike zal worden opengesteld, onder toepassing van het daarvoor vastgestelde provisioneel reglement.

Assen, *den 25 November 1841.*

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
VAN HARENCARSPEL ECKHARDT.
Ter ordonnantie van dezelve,
W. H. HOFSTEDE JR.

'S GRAVENHAGE, den 22 November.

Prins en prinses *Frederik* zijn met hunne dochter uit Duitschland hier teruggekomen. Op de reis herwaart, heeft de prins zijne echtgenoote te Arnhem verlaten, om zijn vader op 't Loo te bezoeken. De minister van financien is nogmaals naar het Loo gereisd; van daar terugkeerende, zal hij een uitstap naar Belgie doen. Men zegt, dat de graaf van Nassau donderdag e.k. naar Berlijn vertrekt; ongunstige berigten over de gezondheid van prinses *Albert* van Pruissen bespoedigen zijn vertrek. — Men schrijft uit Arnhem, dat er uitzigt is geopend, dat de graaf van Nassau in het volgend voorjaar zal terug komen, zoodat de plegtige inwijding der nieuwe, op kosten van den graaf gebouwde, kerk te Apeldoorn, welke in deze maand moest plaats hebben, tot Maart of April uitgesteld is.

— Z. M. de Koning is heden morgen naar Tilburg vertrokken, en zal daar 4 dagen blijven. De Nederl. gezant bij de Duitsche Bondsvergadering *Scherff* is gister hier gekomen.

— *H. Bruijns* te Amsterdam, geoctroijeerd voor den aanleg van wegen onder water, wil tot proef een zoodanigen weg op eene min kostbare wijze aanleggen, en de daartoe noodige *f* 10,000 negocieren bij aandeelen van *f* 50 of *f* 100; de deelnemers ontvangen vrijen toegang tot den weg en een evenredig deel van de entrégelden.

— Op nader te bepalen dag in December e. k. zullen bij de Rijks Stoeterij te Borculo, welke inrigting afgeschaft wordt, openlijk geveild worden een honderdtal paarden, zoo hengsten als merriën en veulens.

— Volgens de opgaven in 1827 aan het departement van binnenl. zaken ingezonden, wordt nog steeds beoordeeld, of op eenige plaats de schutterij moet behooren tot de rustende of wel tot de dienstdoende, en hoe groot het active gedeelte in elke gemeente zijn moet. Daar echter sedert 1827 de gesteldheid van vele gemeenten, meestal door toeneming, soms door afneming van bevolking, veranderd is, acht het Bewind noodig, het contingent en den aard der schutterijen in de bijzondere gemeenten, in overeenstemming te brengen met de thans bestaande omstandigheden, zoo als de laatste volkstelling die aangewezen heeft. Om hiertoe te geraken, zijn de noodige inlichtingen van de Gouverneurs gevraagd. Het bestuur verlangt, dat reeds bij de schutterlijke ligting voor 1842 de veranderingen, die blijken zullen noodig te zijn, worden bewerkstelligd.

— Aan *S. E. Swerein* alhier is uitgereikt de gouden medaille, hem toegewezen door de Nederl. Maatschappij van Nijverheid, voor het ingezonden blaauw glas in onderscheiden tinten, ronde vaasstolp en glazen dakpan, in zijne fabriek te Swijndrecht vervaardigd. Deze tak van industrie is bij ons nieuw en zeer belangrijk, daar nog veel glas uit Belgie moet getrokken worden. — Er is eene staalfabrijk door den hr. *Maas* onder Hoogland opgerigt, de eerste zoodanige fabrijk hier te lande. Uit proeven blijkt, dat hij even goed staal als het Engelsche kan leveren, en de Haarl. Maatschappij van Nijverheid heeft zijne verdiensten erkend door hem eene gouden medaille te vereeren.

— Z. M. noodig achtende, dat de wetten en verordeningen over de geneeskundige politie en de uitoefening der geneeskunde herzien worden en in beter verband gebragt met het belang des staats en der bijzondere personen, alsmede dat een einde kome aan de onzekerheid, waartoe de onvolledige en min voldoende regeling aanleiding geeft; heeft eene commissie daartoe benoemd, naml. *J. C. Broers* prof. te Leiden, *P. Hendriks* voorheen prof. te Groningen, *W. Vrolik* prof. te Amsterdam, *Alexander* honorair prof. te Utrecht, *v. Deen* med. dr. te Zwol,

en als amanuensis *J. P. Heije* med. dr. te Amsterdam. Deze commissie zal vergaderen in den Haag onder voorzitterschap van den raad-adviseur bij binn. zaken *v. Maanen,* die even als de amanuensis, eene adviserende stem heeft. De commissie zal haar resultaat voor 1 Junij 1842 aan den minister van binnenl. zaken toezenden.

— Den 17 j.l. strandde bij Petten de uit Suriname naar Amsterdam bestemde kof *Harmonie.* De bemanning der reddingboot trachtte vruchteloos het wrak te naderen; de boot werd door de hooggaande baren zoo geweldig naar het strand geslingerd, dat dezelve een gat in den bodem bekwam. Ondertusschen nam de nood der schipbreukelingen toe en werd hun angstgeschrei steeds luider. Toen ondernam *Pieter den Hertog* van Petten, om gansch alleen, met een touw om het lijf gebonden, het schip te naderen. Na onbeschrijfelijke inspanning gelukte het hem, het schip zoo nabij te komen, dat hem een touw van boord kon worden toegeworpen. Dit touw greep hij na vele vruchtelooze pogingen, en keerde daarmee naar het strand; daar werd het touw aan de reddingboot gehecht, en deze daarmee door de schipbreukelingen naar het schip getrokken; zoo werd de manschap gered. *Pieter den Hertog* is echtgenoot en vader. Toen men hem geluk wenschte met zijne edele daad, antwoordde hij: »het is mijn pligt; Goddank, dat ik mijn oogmerk mogt bereiken."

— Den 23. Op de beurs te Amsterdam was heden weder veel kooplust voor onze effecten. Het gerucht eener spoedige kapitalisatie van het Belgisch aandeel in de Nederl. schuld, heeft dien kooplust almede aangewakkerd, ofschoon ten aanzien van de gegrondheid dier geruchten zeer weinig met zekerheid bekend is.

— Bijna alle Duitsche dagbladen varen thans hevig uit tegen de Nederlanders. Schraapzucht, uitzuiging, ondankbaarheid, onregtvaardigheid, en wat niet al, leggen zij hun te laste; scheldwoorden worden niet gespaard, lompe boerterijen gebezigd. Een dier bladen schreef onlangs: *Mijnheer* (d.i. de Nederlander) *zal den Mof niet weer malkop maken!* Zij roepen de regeringen der Duitsche Staten op, om geduchte represailles te nemen, en niet toetelaten, dat Nederland langer zich verrijke op kosten der Duitsche edelmoedigheid. De *Oberdeutsche Zeitung* beweert, dat Nederland welhaast bankroet zal gaan; en dan vervolgt dezelve: *nu zou het waarlijk zeer wenschelijk voor Holland zijn, als de goede Duitsche Hans Michel, als naar gewoonte, weer zijne beurs door zijne Hollandsche vrienden wilde laten plunderen. Maar de Duitsche Hans Michel heeft leeren cijferen, en dit is een deficit voor Holland, erger dan alle overige.* Al de Duitsche bladen staan onder censuur; de Regeringen keuren het dus niet af, dat zulke gezindheden jegens Nederland worden opgewekt. Alleen de Hamburger *Börsenhalle* drijft den spot met de verbodsmaatregelen, welke de overige Duitsche bladen voorslaan, als middelen om ons land te benadeelen; hij toont aan, dat daaruit niets anders voortvloeijen zou, dan dat Duitschland waren, die het niet missen kan, duurder moet koopen. De *Börsenhalle* is daarom door de overige bladen, *als vijand des Duitschen vaderlands,* in den ban gedaan. Het niet-ratificeren van het Luxemburgsche tractaat van 8 Augustus, dat, hoe ook beoordeeld, Nederland niet aangaat, rekenen zij der Ned. regering als eene groote misdaad toe. Maar de reden van de wreveligheid der Duitschers ligt eigenlijk hierin, dat de Nederl. regering hare regten op de Nederl. rivieren handhaaft, even als b.v. de Oostenrijksche doet op den Donau, en dat de invoer van onze lompen-suiker groote afbreuk doet aan de Duitsche beetwortelsuikerfabrieken, een tak van nijverheid, die daar onnatuurlijk uitgebreid is, en waarin eene menigte ligtgeloovige actionarissen hunne kapitalen hebben geplaatst. Millioenen schats hebben voor 5 of 6 jaar de Duitschers daarin gestoken, gouden bergen daarvan verwachtende; maar zij kunnen niet met de koloniale suiker concurreren, dan door de hulp van beschermende of verbods-wetten.

— De stoomboot *Agrippina,* van de Nederl. Stoombootmaatschappij, komende van Rotterdam en tot Tiel genaderd, bekwam daar plotseling een gat in de kiel, waardoor, niettegenstaande alle aangewende stopmiddelen, binnen weinige oogenblikken het water eenige voeten hoog de kajuiten, enz. was binnen geloopen. De kapitein, bijzonder met het vaarwater bekend, zag het gevaar, om met man en muis, op de daar zeer aanmerkelijke diepte, te vergaan, gelukkig bijtijds in, en nam onmiddelijk het manmoedig besluit, om op eene in de nabijheid aan den oever zich bevindende zandplaat te stoomen, waardoor hij zich, de passagiers en zijne onderhoorigen aan eenen gewissen dood ontrukte. De lading, bestaande in ongeveer 30 lasten, moet, zoo niet geheel bedorven, althans voor het grootste gedeelte verloren zijn. De boot stiet tegen eene onder water staande paal, en kreeg daardoor een lek.

— De Britsche Consul te Rotterdam, heeft zijne daar ter stede gevestigde landgenooten uitgenoodigd, om te onderteekenen adressen van gelukwensching aan koningin *Victoria,* aan prins *Albert* en aan de hertogin *van Kent,* over de geboorte van den troonopvolger.

PARIJS, den 21 November.

De berigten uit Katalonie gaan tot den 16den. De generaal *van Halen* heeft zeer ernstige maatregelen genomen, ten einde het constitutioneel gezag van *Espartero* in Barcelona te doen eerbiedigen. Hij heeft de stad in staat van beleg verklaard, en gelast, dat drie bataillons der burgerwacht, het meest verdacht van revolutionaire gezindheid, zouden worden ontwapend. Hij heeft eene militaire regtbank ingesteld

en bevolen, dat ieder, welke de stad, op eigen gezag, gewapend zoude willen verlaten, zal worden doodgeschoten. Men wacht den Regent tegen den 16den; het grootste deel der bevolking zou het voornemen, om de citadel te ontmantelen, nog niet opgegeven hebben. Inmiddels blijft een fransch eskader van 2 liniesschepen, een zestiger en verscheidene fregatten, voor de stad kruissen.

— In den *Constitutionnel* leest men: Er wordt beweerd door lieden, welke het vertrouwen der ministers bezitten, dat een groot aantal officieren van het Belgische leger in het jongste Brusselsche com plot betrokken is geweest en dat de geheime genootschappen in Frankrijk met hen in briefwisseling stonden; dat over het algemeen een groot gevaar, hetwelk beide landen te gelijkertijd bedreigde, was afgewend geworden. Het zonderlingste is dat, terwijl de ministeriële Belgische bladen over het opstellen van ons observatie-leger op de grenzen klagen, men hier beweert dat formeel door koning *Leopold* verlangd was geworden eene nog grootere troepenmassa, b.v. 50,000 man, zaam te trekken, doch dat dit getal in den ministerraad op 20,000 man verminderd is.

FRANKFORT, den 16 November.

In het Instituut der Jesuiten te Freiburg is een groot aantal jongelieden uit de aanzienlijkste familien van Duitschland, Frankrijk, Italie en Belgie aangekomen. Ook een lord *Clifford* en onderscheiden voorname Spanjaarden maken daar hunne studiën.

— Volgens een officiëel overzigt bedroeg het getal der bezoekers van de badplaats Baden van 1 Mei tot 1 Oct. dezes jaars: vorstelijke personen met gevolg 163; inlanders 4631; andere Duitschers 5178; Hongaren en Bohemers 97; Engelschen 3556; Franschen 5650; Russen 632; Hollanders 476; Belgen 282; Zwitsers 753; Denen 81; Zweden en Noorwegers 23; Italianen 178; Spanjaarden 35; Portugezen 12; Grieken 5, Moldaviers 5; Polen 46; Amerikanen 262; Aziaten 6; Afrikanen 8; in het geheel 22089 personen; de gebleven wintergasten alsmede de reeds in April aangekomen vreemdelingen niet medegerekend.

ANTWERPEN, den 23 November.

Gisteren zijn in deze stad aangekomen en afgestapt in het Hotel van Engeland, alwaar zij vooraf appartementen hadden besteld, de baron *Schimmelpenninck*, minister van binnenlandsche zaken, en de heer *Rochussen*, minister van financiën van Z. M. den Koning der Nederlanden.

ASSEN, den 25 November.

In Duitschland is de *veertiende* uitgave verschenen van een werkje, handelende over de onmatigheid, getiteld *das Hauskreuz* van ds. *Boettcher*, hetwelk in onze taal overgebragt, ten vorigen jare is uitgegeven bij den boekhandelaar *v. d. Scheer* te Coevorden. Het legt bevattelijk en overtuigend de verderfelijke gevolgen van het jeneverdrinken uit, en kan met nut ook aan de minstbeschaafde lieden te lezen gegeven worden.

— Den 8 Julij 1842 zal er eene zonëclips plaats hebben, de schoonste, welke men in eene geheele eeuw heeft optemerken gehad. Slechts het dertigste gedeelte der zonneschijf zal door de maanschijf vrijgelaten worden. Zij zal aanvangen des ochtends te 5 uren, 9 minuten, 19 seconden, om te eindigen te 7 uren, 4 minuten en 7 seconden. Zigtbaar in geheel Europa, Azia, Noord-Afrika en in het noorden van Nieuw-Holland.

— In Drenthe zijn, volgens het laatst algemeen verslag, tien departementen der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, te zamen tellende 354 leden; als: Anloo, secretaris *L. Niemeijer*, 12 leden; Assen, secr. *W. J. Meinsma*, 63 leden; Beilen, secr. *W. Timmer*, 9 leden; Coevorden, secr. *H. Clewits*, 36 leden; Dalen, secr. *W. L. A. Collard*, 19 leden; Frederiksoord, secr. *J. M. Doorenbos* pred., 31 leden; Hoogeveen, secr. *J. van der Veen* Az., 42 leden; Meppel, secr. mr. *W. J. Tonckens*, 84 leden; Smilde, secr. *H. Doorenbos* pred., 18 leden; Veenhuizen, secr. *C. W. Rensing*, 40 leden.

— Den 17 j.l., morgens 8 uur, werden op den weg van Oenkerk naar Wijns, prov. Friesland, door een bliksemstraal getroffen en gedood *P. T. Bakstra*, koopman te Oenkerk, oud 36 jaar, en *S. K. van der Meer*, boerezoon te Wijns, oud ruim 28 jaar.

— Met veel genoegen verneemt men, dat er weldra zal kunnen worden overgegaan tot de aanbesteding der vereischte werken voor den bouw van een Huis van Arrest en Justitie alhier, waartoe Z. M. de noodige magtiging heeft verleend.

— Te Norg is gister tot predikant beroepen ds. *J. J. Metzlar*, pred. te Eelde.

ALUIN.

Voor eenigen tijd lazen wij in de *Drentsche Courant*, dat de heer Gouverneur der provincie, op het vernemen, dat sommige bakkers gewoon waren aluin onder het brood te mengen, te dier zake had ingewonnen het berigt der provinciale geneeskundige commissie; en dat daarop door dat collegie een rapport was uitgebragt, strekkende om te betoogen, dat Aluin eer voor- dan nadeelig in het gebruik was. Dit resultaat is in andere couranten opgenomen.

Kort daarop zagen wij een vertoog, mede in de *Drentsche Courant*, hetwelk niet meer of minder inhield, dan het beweren, dat *aluin* hoogst schadelijk was, ja onder de vergiften behoorde te worden gerangschikt; welk vertoog prijkt met onderscheidene aanhalingen uit geschriften van Hooggeleerde Medici. Bevat nu dit laatste vertoog *waarheid*, dan doet het tevens geene groote gedachte koesteren omtrent de bekwaamheid der leden van dat collegie. — Wij die geene medici zijn, kunnen niet beöordeelen, of de provinciale Commissie *in der daad* ongelijk heeft. Is dit het geval, dan heeft zij veel kwaads gesticht, en doet dit nog dagelijks: want het gebruik van aluin is er door aangemoedigd. — Wij hopen, dat de zaak aan een nader onderzoek zal worden onderworpen, en voor de eer der commissie, dat de thans eenigermate op haar rustende blaam, zal worden opgeheven. (*Ingezonden.*)

*** Heden overleed alhier in den ouderdom van 78 jaren en 3 maanden, onze geliefde moeder en

behuwd-moeder *B. H. Fogel*, wed. *T. Krijthe.* Smartelijk valt het ons, haar te moeten missen, die zoo liefderijk en deugdzaam was, en zoo teeder voor ons zorgde; doch het geloof aan de woorden Gods, is de troost in onze droefheid. J. KRIJTHE.

Roden, den 20 Nov. 1841. Uit aller naam.

*** Mr. *A. Homan*, Notaris te Assen, gedenkt, ten verzoeke van deszelfs principaal, op woensdag den 15 December 1841, des voordemiddags te 10 uur, in de hierna gemelde behuizinge, publiek te verkoopen eene BEHUIZINGE, staande te Rolde, zijnde eene *zeer florissante* Herberg, en thans nog meer zullende worden bezocht door den onlangs aangelegden straatweg van Assen naar Rolde; en bijbehoorenden grond, benevens onderscheidene perceelen Bouw- en Hooiland en Waardeel, alles mede te Rolde gelegen, zoo als al het voormelde wordt bewoond en gebruikt door de weduwe *Willem Ottens*.

Assen, 23 Nov. 1841. A. HOMAN, *Notaris.*

*** WOLLEN EN KATOENEN MANUFACTUREN, BEDDEN EN VEEREN.

J. Theunissen, winkelier te Meppel, vraagt een' bediende of leerling van de Protestantsche Godsdienst en van goede getuigenis voorzien, vlug kunnende rekenen; liefst zonder kost of inwoning. *Brieven franco.*

*** VIJFDE ALGEMEENE VEILING VAN DOMEINEN.

AGENTSCHAP GRONINGEN.

Op maandag den 29 November 1841, en, zoo noodig, de volgende dagen, des voormiddags te elf uren, zal door den Agent van het Domein te Groningen, al of niet in bijzijn van den Hoofd-Inspecteur der Domeinen, in het logement de Gouden Roemer van *H. Somer* te Assen, ten overstaan van den aldaar residerenden Notaris Mr. *A. Homan*, worden overgegaan tot de publieke veiling van 26 PERCEELEN VEEN en EEN AANTAL ERFPACHTEN, ENZ., gelegen in de provincie Drenthe, in het breede omschreven in den catalogus letter H, welke voor den prijs van 45 centen te bekomen is, bij den ondergeteekenden en wijders bij de Agenten van het Domein in de hoofdplaatsen der provincien. Liggende de algemeene en speciale voorwaarden van verkoop ter lezing in het hotel van het provinciaal Gouvernement en ten Raadhuize te Assen; ten kantore van den ondergeteekenden Agent van het Domein te Groningen en van den voornoemden Notaris. Terwijl ten kantore der Domeinen te Groningen, ter inzage van de gegadigden, is berustende een staat, houdende omschrijving der Erfpachten, enz., waaruit elke kavel van den catalogus is zamengesteld.

Groningen, den 5 November 1841. *De Agent voornoemd,* CANTER-CREMERS.

*** Zij welke ter vervulling der opengevallene betrekking van STADS VROEDVROUW te ASSEN genegen zijn, kunnen zich, met overlegging van *bewijzen* van *bekwaam-* en *bevoegdheid* aanmelden *vóór den 1 Januarij 1842*, bij den heer Burgemeester dier Stad. *Brieven franco.*

*** De Burgemeester en Wethouders der Stad Steenwijk, zijn voornemens om op maandag den 27 December aanstaande, des avonds ten vijf ure, in het openbaar in het *Stads Wijnhuis*, te verkoopen: EENE AANZIENLIJKE PARTIJ ZWARE IJPEN, ESSCHEN EN EIKENBOOMEN, staande op den Stads wal te Steenwijk. — Nadere inlichtingen, omtrent dezen verkoop, kunnen van af heden verkregen worden ter Stedelijke Secretarij aldaar.

De Burgemeester en Wethouders voorn.,
J. CORNELISSEN.
Ter ordonnantie van dezelve,
H. MIDDENDORP, *Secretaris.*

GRAANPRIJZEN EN BROODZETTINGEN.

De gemiddelde prijzen van de Rogge en de Boekweit, op de markten van *Assen*, *Beilen*, *Hoogeveen*, *Koevorden* en *Meppel*, gedurende de maand October 1841, hebben bedragen, het Ned. mudde: te *Assen*, eerste helft der maand, Rogge *f* 5 - 85, Boekweit *f* 6 - 92½; tweede helft der maand, Rogge *f* 6 - 25, Boekweit *f* 6-45; te *Beilen*, eerste helft der maand, Rogge *f* 5 - 65, Boekweit *f* 6 - 40; tweede helft der maand, Rogge *f* 6 - 05, Boekweit *f* 7 - 00; te *Hoogeveen*, eerste helft der maand, Rogge *f* 6 - 32½, Boekweit *f* 7 - 00; tweede helft der maand, Rogge *f* 6 - 71, Boekweit *f* 7 - 25, te *Koevorden*, eerste helft der maand, Rogge *f* 5 - 75, Boekweit *f* 6 - 00; tweede helft der maand, Rogge *f* 6 - 00; Boekweit *f* 6 - 25; te *Meppel*, eerste helft der maand, Rogge *f* 6 - 40, Boekweit *f* 6 - 95; tweede helft der maand, Rogge *f* 6 - 57½, Boekweit *f* 7 - 02½

De prijs van het brood is bepaald laatstelijk:
te *Assen*, de 6 ponden roggebrood 51 centen;
» 12 oncen klein roggebrood 25 centen;
» 6 id. tarwebrood 22 centen.
te *Hoogeveen*, de 6 ponden roggebrood 54 centen;
» 12 oncen klein roggebrood 27½ centen;
te *Koevorden*, de 6 ponden roggebrood 55 centen;
» 23 looden gebuild roggebrood 5 centen;
» 15 id. tarwebrood 5 centen.
te *Meppel*, de 6 ponden roggebrood 55 centen:
» 12 oncen klein roggebrood 30 centen;
» 6 id. tarwebrood 20 centen.

Assen, den 25 October 1841.

Loterij, 1. kl. 1e — 4e lijst: no. 11295 *f* 20 pr. *f* 1000; no. 13553. 24117, 5116, 10068, 13563 elk *f* 1000; no. 21007 *f* 20,000; no. 14856 *f* 2500; no. 23223, 2496 ieder *f* 1000.

Hoogeveen, 23 November. Rogge, het ned. mud *f* 6-65; Boekweit, het ned. mud *f* 7-00; Boter het ned. pond *f* 0-68.

Assen, 25 November. Rogge, het mud *f* 6-00 a *f* 5-25 Boekweit, *f* 6-25 a 5-00. Boter, *f* 0-77½ a *f* 0-70.

Amsterdam, 24 November. Werk. sch. 2½ pct. $51\frac{9}{16}$ a dito 5 pct. $99\frac{9}{16}$ a ¾; kansb. 25⅜ a $\frac{7}{16}$; handelm. 155¾ a 1[illegible]

Te ASSEN, bij *VAN GORCUM & COMP.* Provinciale Drukker.